PRATIK DERS

Foljet e ndashme - Trennbare Verben

Ders kategorisi: Mësime të gjuhës gjermane

> Do të mësoni foljet me parashtesë të ndashme si aufstehen, einkaufen dhe anrufen, vendin e parashtesës në fjalinë kryesore, në fjalinë e varur dhe në Perfekt.

Foljet e ndashme - Trennbare Verben

Përmbledhje e mësimit

Shumë folje gjermane kanë një **parashtesë** që ndryshon kuptimin e foljes bazë: *stehen* (rri në këmbë) → *aufstehen* (zgjohem, ngrihem). Te foljet e ndashme kjo parashtesë **shkëputet** dhe kalon në fund të fjalisë. Kjo dukuri nuk ekziston në gjuhën shqipe.

Çfarë do të mësoni?

- Të dalloni parashtesat e ndashme nga ato të pandashme.
- Vendin e parashtesës në fjalinë kryesore.
- Sjelljen e foljes me folje modale dhe në fjalinë e varur.
- Formimin e Partizip II.

Parashtesat e ndashme

ab-, an-, auf-, aus-, ein-, mit-, nach-, vor-, zu-, zurück-, weg-, hin-, her-, fern-. Ato janë gjithmonë **të theksuara**: *ÁUFstehen*.

Folja	Shqip	Shembull
aufstehen	zgjohem, ngrihem	*Ich stehe um sieben **auf**.*
einkaufen	bëj pazar	*Wir kaufen heute **ein**.*
anrufen	marr në telefon	*Er ruft seine Mutter **an**.*
abfahren	nisem	*Der Zug fährt um acht **ab**.*
mitkommen	vij bashkë	*Kommst du **mit**?*
fernsehen	shoh televizor	*Sie sieht abends **fern**.*
zurückkommen	kthehem	*Ich komme bald **zurück**.*

Parashtesat e pandashme

be-, ge-, er-, ver-, zer-, ent-, emp-, miss- nuk shkëputen kurrë dhe nuk janë të theksuara: *be**SÚ**chen*.

Gjermanisht: Ich besuche meine Großeltern.

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Shqip: Unë vizitoj gjyshërit e mi.

Ku shkon parashtesa?

Lloji i fjalisë	Shembull	Parashtesa
Fjali kryesore	*Ich **stehe** um sieben Uhr **auf**.*	në fund, e shkëputur
Pyetje	***Stehst** du früh **auf**?*	në fund
Me folje modale	*Ich muss früh **aufstehen**.*	bashkë, në paskajore
Fjali e varur	*..., weil ich früh **aufstehe**.*	bashkë, në fund
Perfekt	*Ich bin früh **aufgestanden**.*	*ge* në mes
Me *zu*	*Ich habe vor, früh **aufzustehen**.*	*zu* në mes

Partizip II i foljeve të ndashme

Te foljet e ndashme, **ge-** futet *midis* parashtesës dhe rrënjës:

- *aufstehen → auf**ge**standen*
- *einkaufen → ein**ge**kauft*
- *anrufen → an**ge**rufen*
- *mitbringen → mit**ge**bracht*

Shembuj me përkthim

Gjermanisht: Ich stehe jeden Tag um sechs Uhr auf.

Shqip: Çdo ditë zgjohem në orën gjashtë.

Gjermanisht: Rufst du mich heute Abend an?

Shqip: A më merr në telefon sonte?

Gjermanisht: Wir haben gestern im Supermarkt eingekauft.

Shqip: Dje bëmë pazar në supermarket.

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
Ich aufstehe um sieben.	**Ich stehe um sieben auf.**	parashtesa shkëputet
Ich muss früh stehe auf.	**Ich muss früh aufstehen.**	me modale mbetet e plotë
..., weil ich früh stehe auf.	**..., weil ich früh aufstehe.**	në fjalinë e varur bashkohet
geaufstanden	**aufgestanden**	*ge* futet në mes
Ich habe besucht me *ge-*	**besucht**, pa *ge-*	parashtesë e pandashme

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Krahasimi me gjuhën shqipe

Shqipja ka gjithashtu folje me parashtesa — *përpunoj, rindërtoj, bashkëpunoj* — por parashtesa nuk shkëputet kurrë nga folja. Në gjermanisht shkëputja është e detyrueshme në fjalinë kryesore, prandaj kuptimi i plotë i fjalisë kuptohet vetëm **në fund**. Kjo kërkon durim në dëgjim.

Përmbledhje e shkurtër

- Parashtesat e ndashme janë të theksuara dhe shkëputen.
- Në fjalinë kryesore parashtesa shkon në fund.
- Me folje modale dhe në fjalinë e varur folja mbetet e plotë.
- Partizip II: parashtesa + *ge* + rrënja.

Këshilla praktike për ushtrime

1. Mësoni foljen gjithmonë me një fjali të plotë, që parashtesa të zërë vendin e vet.
2. Dëgjoni theksin: nëse theksi bie te parashtesa, folja është e ndashme.
3. Shkruani rutinën e mëngjesit; ajo është plot me folje të ndashme.

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.